

การประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน
ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

APPLICATION OF IDDHIPĀDA DHAMMA TO PROMOTE THE MANAGEMENT OF
TAI-YUAN TEXTILE HANDICRAFTS AT DON RAE SUBDISTRICT, MUEANG
DISTRICT, RATCHABURI PROVINCE

^[1]ศุภวรรณ คำปลื้ม Supawan Kumplum ^[2]พระครูวาทีรวัดณ์ Phrakru Wateeworawat

^[3]พระครูวิสุทธานันทคุณ Phrakhru Wisutthanantakhun

^[1] ^[2] ^[3]วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Ratchaburi Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya, Thailand

Corresponding Author E-mail: Supawankumplum@gmail.com

Article Received: December 30, 2023. Revised: April 07, 2024. Accepted: April 07, 2024.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยมีระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยในส่วนของ การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลภาคสนามจากประชาชนชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 367 คน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที ค่าเอฟ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และในส่วนของ การวิจัยเชิงคุณภาพมีการวิเคราะห์เอกสาร และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลภาคสนามจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 ท่าน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การมีใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ (จิตตะ) และด้านที่มีการปฏิบัติมาก 4 ด้าน คือ การมีใจรักในสิ่งที่ทำ (ฉันทะ) การบริหารจัดการ ความมุ่งมั่นทุ่มเท (วิริยะ) และการทบทวนในสิ่งที่ทำอย่างมีวิจารณญาณ (วิมังสา) ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ และรายได้ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล คือ อายุ การศึกษา และอาชีพ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย 3) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ ชาวไท-ยวนขาดมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอ ขาดเครือข่ายการบริหารจัดการ ขาดความเข้าใจการทำงานกันเป็นทีม

ไม่พัฒนาฝีมือทอผ้าที่เป็นนวัตกรรม ภาครัฐไม่ส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอ ไม่ส่งเสริมพัฒนาฝีมือการหัตถกรรมทอผ้า ไม่เอื้อเพื่อบริหารจัดการธุรกิจ ไม่พัฒนาฝีมือทอผ้าให้มีการคิดวิเคราะห์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรมีเห็นคุณค่าและประโยชน์หัตถกรรมผ้าทอ ควรมีทัศนคติที่ดีที่มีความรับผิดชอบในการทำงานรู้จักทำงานเป็นทีม ควรมีความรอบคอบมีความรู้หมั่นเรียนรู้ในหัตถกรรมทอผ้า รวมถึงสร้างสรรค์นวัตกรรมและเพิ่มมูลค่า

คำสำคัญ: การประยุกต์, อิทธิบาทธรรม, การบริหารจัดการ, หัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน

ABSTRACT

The objectives of this research article were (1) to study the level of application of Iddhipāda Dhamma to promote the management of Tai-Yuan textile handicrafts at Don Rae Sub-district, Mueang District, Ratchaburi Province, (2) to compare the opinions towards the level of application of Iddhipāda Dhamma to promote the management of Tai-Yuan textile handicrafts at Don Rae Sub-district, Mueang District, Ratchaburi Province by classifying according to personal factors and (3) to study problems, obstacles and suggestions for the application of Iddhipāda Dhamma to promote the management of Tai-Yuan textile handicrafts at Don Rae Sub-district, Mueang District, Ratchaburi Province. The research methodology was a mixed method research. In part of quantitative research, a questionnaire was used as a tool to collect field data from 367 Tai-Yuan people who were over 18 years old and lived in Don Rae Sub-district, Mueang District, Ratchaburi Province, and data was analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, hypothesis testing by t-test, F-test, one-way ANOVA and in part of qualitative research, document analysis and interview forms were used as the tools to collect field data from 9 key informants and analyzed the data using contextual content analysis techniques. The results showed that; 1) The level of the application of Iddhipāda Dhamma to promote the management of Tai-Yuan textile handicrafts at Don Rae Sub-district, Mueang District, Ratchaburi Province, in general, was at high level of practice and when considering individually, it was found that the practice with the highest level was focused and responsible (Citta) and the practice with high level in all 3 aspects, namely passion of doing (Chanda), manage commitment (Viriya) and investigation (Vīmaṅsā), respectively. 2) The comparative results of the opinions toward the level of application of Iddhipāda Dhamma to promote the management of Tai-Yuan textile handicrafts at Don Rae Sub-district, Mueang District, Ratchaburi Province by classifying according to personal factors, it was found that the genders and incomes were different with statistical significance at the 0.01 therefore, the research hypothesis was accepted. As for ages, education and careers was no difference therefore, the research hypothesis was rejected. 3) The problems and obstacles were that Tai-Yuan people lack of participation in the management of textile handicrafts, lack of management networks, lack of understanding of teamwork, lack of innovative development on weaving skills, the government did not promote textile handicrafts management and

weaving skills development, not generous in business management, not developing analytical thinking to create added value for textile handicrafts and suggestions were seeking the value and benefits of weaving handicrafts, have a good attitude, have a sense of working responsibility, work as a team, prudential, knowledgeable, keep learning in textile handicrafts, including creativity, innovation and always increasing product value.

Keywords: Application, Iddhipāda Dhamma, Management, Tai-Yuan Textile Handicrafts

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2347 ขาวยวนประสพภัยสงครามได้ทำการอพยพมาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร โดยมีส่วนหนึ่งเดินทางลงมาพระนคร บางส่วนขอตั้งหลักแหล่งที่เมืองสระบุรี ส่วนที่เหลือทรงโปรดเกล้าฯ ให้ไปตั้งถิ่นฐาน ณ เมืองราชบุรี บริเวณริมฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง ห่างจากตัวเมืองราชบุรีไปทางทิศตะวันออกประมาณ 2 กิโลเมตร เรียกว่า บ้านไร่นที (ขาวยวนพื้นบ้านเรียกกันว่าเมืองละพี) (อุดม สมพร, 2540)

การตั้งถิ่นฐานในจังหวัดราชบุรี ชาวไท-ยวน ยังคงรักษาวิถีชีวิต ภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรมของไท-ยวน ไว้อย่างเคร่งครัด มรดกทางวัฒนธรรมที่ยังคงเป็นที่รู้จักในวงกว้าง คือ “ผ้าจก ไท-ยวน” ซึ่งผ้าจกของชาวไท-ยวน ราชบุรี เป็นผ้าที่ทอสำหรับประกอบหรือตกแต่งผ้าผืนใหญ่ เป็นเครื่องนุ่งห่มสำหรับหญิงและชาย เช่น ประกอบเชิงจีนเรียกว่า ชินตีนจก หรืออาจทอผ้าชิ้นเป็นลวดลายจกทั้งผืนก็ได้ ประเภทของผ้าจกไท-ยวน ราชบุรีแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ตามลักษณะและโอกาสที่นำไปใช้ ดังนี้ 1) ผ้าชิ้นตีนจก หมายถึง ชิ้นที่ประกอบด้วยส่วนที่เป็นผ้าซึ่งทอลวดลาย โดยวิธีการทอด้วยการควักเส้นด้ายพิเศษมาผูกมัดกับเส้นยืนเป็นลวดลายต่างๆ ตามแบบ มักจะใช้ในโอกาสพิเศษต่างๆ ผ้าชิ้นจกของชาวไท-ยวนราชบุรี มี 3 ลักษณะ คือ ชิ้นตีนจก จกเฉพาะตีน ตัวชิ้นเป็นผ้าพื้นสีดำหรือสีคราม ชิ้นบางผืนมีตัวชิ้นทอด้วยวิธีจก ส่วนหัวชิ้นใช้ผ้าขาวผ้าแดงเย็บต่อกันแล้วจึงต่อกับตัวชิ้น ชิ้นจกทั้งตัว ทั้งตีนชิ้นและตัวชิ้นทอด้วยวิธีจกแต่ทอเป็นผ้าคนละชิ้นแล้วนำมาเย็บต่อกันเป็นผ้าผืนเดียว ตัวชิ้นที่พบส่วนมากทอจกด้วยลายกูด ลายนก หรือลายมะลิเลื้อยพันรอบตัวชิ้น และชิ้นตีนจกด้วยกมุก มีตีนชิ้นทอด้วยการจกเช่นเดียวกับชิ้นตีนจกทั่วไป ส่วนตัวชิ้นทอด้วยวิธีจก 2) ผ้าชิ้นตา ชิ้นตาชาวไท-ยวนราชบุรี มีศิลปะการทอรองจากชิ้นตีนจก เรียก “ชิ้นตาหมู” ชิ้นตาหมูชนิดนี้แตกต่างจากชิ้นอื่นตรงที่ส่วนตัวชิ้นมีการจกลายประกอบเป็นหมู่ๆ พันรอบตัวชิ้นเว้นระยะเป็นช่วงๆ ลายที่ใช้จกส่วนใหญ่เป็นลายหักขอเหลี่ยม ลายมะลิเลื้อย ลายดอกจัน เป็นต้น เป็นชิ้นที่มีศิลปะการทอรองจากชิ้นตีนจก ส่วนใหญ่เป็นลายที่ทอง่ายๆ 3) ผ้าชิ้นชีว เป็นชิ้นที่ทอขึ้นเพื่อใช้นุ่งในการทำงานอยู่กับบ้าน ตีนชิ้นเป็นผ้าพื้นสีดำ ส่วนตัวชิ้นเป็นสีเขียวจกลายประกอบระหว่างรอยต่อตีนกับตัว และตัวกับหัวชิ้น และ 4) ผ้าชิ้นแล เป็นชิ้นที่ใช้นุ่งทำงานทั้งในบ้านและนอกบ้าน มีวิธีการทอไม่ยาก ผู้หญิงไท-ยวนในสมัยก่อนมีชิ้นแลไว้นุ่งกันทุกคน (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี, 2550)

ผู้หญิงไท-ยวนในสมัยก่อนจะต้องฝึกหัดทอผ้าชิ้นใช้เอง ทั้งผ้าชิ้นและผ้าที่ใช้ในวิถีชีวิต โดยเฉพาะผู้หญิงทุกคนจะต้องทอผ้าชิ้นตีนจกให้เป็น เพราะมีค่านิยมกันว่าสตรีใดที่สามารถทอผ้าจกได้จะเป็นผู้มีคุณสมบัติของกุลสตรี เมื่อใดผู้เป็นลูกสาวแต่งงาน เมื่อนั้นผู้เป็นแม่จะต้องเตรียมผ้าชิ้นตีนจกไว้สำหรับรับไหว้ ผ้าชิ้นตีนจกผืนนั้นผู้เป็นลูกสาวจะใช้นุ่ง หรือเก็บรักษาไว้จนเป็นมรดกตกทอดถึงลูกหลานในเวลาต่อมา ผ้าชิ้นตีนจกบางผืนถูกเก็บไว้จนถึงปัจจุบัน มีอายุยาวนานมากกว่าร้อยปี และได้มีการสืบทอดวัฒนธรรมการทอผ้า

จกจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อรักษาเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมของชาวไท-ยวน จนกลายเป็นผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดราชบุรี ที่เป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงจวบจนปัจจุบันนี้ (อุดม สมพร, 2540)

ปัจจุบัน ผ้าจกไท-ยวน ราชบุรี พบว่า มีแหล่งกำเนิดแตกต่างกันตามลักษณะของลวดลาย แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) ผ้าจกตระกูลคูบัว แหล่งที่พบมากคือ ตำบลคูบัว และตำบลดอนตะโก ลายที่ใช้ทอจก ได้แก่ ลายดอกเซีย ลายหักนกคู่ ลายโค้งแก้ง ลายหน้าหมอน และลายนกคู่กินน้ำฮ่อม 2) ผ้าตระกูลจกหนองโพ-บางกะโด แหล่งที่พบคือ ตำบลหนองโพ บางกระโด มีลวดลาย สีเส้นและขนาดใกล้เคียงกับผ้าจกตระกูลคูบัว แตกต่างกันตรงตระกูลหนองโพ-บางกะโด มีหางยาวมากกว่าคล้ายกับพญาหงส์ใกล้เคียงกับลายนกของผ้าไท-พวนในภาคเหนือ และ 3) ผ้าจกตระกูลดอนแร่ แหล่งที่พบมากคือ ตำบลดอนแร่ ตำบลห้วยไผ่ ตำบลหนองปลาหมอและตำบลรางบัว ลวดลายที่ใช้ได้แก่ ลายกาบ ลายกาบดอกแก้ว ลายนกคู่กินน้ำฮ่อมเต้า (อุดม สมพร, 2540)

ทั้งนี้ ปัญหาสำคัญที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งในปัจจุบัน คือ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม จัดเป็นกระบวนการที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอด จากการที่มีเทคโนโลยีและสารสนเทศของทุกสังคมมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นทำให้การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นค่อนข้างรวดเร็วและเกิดขึ้นตลอดเวลา เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และปัจจัยที่กำหนดให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ แรงกดดันที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ความเจริญทางเทคโนโลยี และระบบเศรษฐกิจ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของคนในสังคม (นิเทศ ดินณะกุล, 2549) ดังนั้น การบริหารจัดการตนเอง (Self-Management) ให้สามารถรับการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกด้วยความรู้เท่าทันตนเอง จัดการกับความคิดและความรู้สึกดังกล่าวได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งในการทำงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม หลักการดังกล่าวนี้ ประกอบด้วย 1) ควบคุมอารมณ์ของตนเอง (Emotional Self-Control) 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Orientation) 3) มุมมองเชิงบวก (Positive Outlook) 4) ความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) (ทศพร ประเสริฐสุข, 2543)

นอกจากนี้ สังคมไทยนับว่ามีความโชคดี ด้วยเหตุที่ พระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาประจำชาตินั้น มีองค์ความรู้หรือหลักธรรมสำหรับการพัฒนาการทำงาน ดังกล่าวนั้น คือ หลักอิทธิบาท 4 ที่เป็นคุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ หรือเป็นคุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย ประกอบด้วย 1) ฉันทะ ความพอใจ คือ ความต้องการที่จะทำ ใฝ่ใจรักจะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ และปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่งๆ ขึ้นไป 2) วิริยะ ความเพียร คือ ขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง 3) จิตตะ ความคิด คือ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและสิ่งนั้นด้วยความคิด เอาจิตฝึกใฝ่ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป และ 4) วิมังสา ความไตร่ตรอง หรือทบทวน คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผลและตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง เป็นต้น (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต), (2553)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้จากการวิจัยเป็นสารสนเทศสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ตามแนวพุทธ สืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีระหว่างเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่จะศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 4,443 คนโดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากการสุ่มแบบแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 รูป/คน จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มที่ 1 หัวหน้าหน่วยงานราชการในตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี กลุ่มที่ 2 ครู/อาจารย์ของโรงเรียนในสังกัดอำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี และกลุ่มที่ 3 นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อกำหนดกรอบในการสร้างเครื่องมือการวิจัย 2) สร้างเครื่องมือ 3) นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยผ่านการพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม รูปแบบ ตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยมีผลการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 4) นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) กับผู้ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย และนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84 5) นำเครื่องมือไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ รวม 16 ด้าน และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-End Question)

3.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อนำไปสู่การสนทนา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีบทบาทกำหนดทิศทางสนทนาร่วมกับผู้สัมภาษณ์เพื่อบรรลุเป้าหมายในการทำความเข้าใจประเด็นคำถามร่วมกัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยข้อมูลจากแบบสอบถามเลือกตอบ (Check List) สถิติวิจัยที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และข้อมูลจากแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) สถิติวิจัยที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยพยายามรักษาสำนวนเดิมของผู้ให้สัมภาษณ์รวมทั้งปรับแก้ให้มีความชัดเจนทางการสื่อสาร ความหมาย และลดข้อความที่ซ้ำซ้อนกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการประยุกต์อทิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับการประยุกต์อทิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม

ที่	การประยุกต์อทิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การมีใจรักในสิ่งที่ทำ (ฉันทะ)	4.45	0.34	มาก
2	ความมุ่งมั่นทุ่มเท (วิริยะ)	4.36	0.39	มาก
3	การมีใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ (จิตตะ)	4.52	0.35	มากที่สุด
4	การทบทวนในสิ่งที่ทำอย่างมีวิจารณ์ญาณ (วิมังสา)	4.35	0.40	มาก
5	การบริหารจัดการ	4.40	0.37	มาก
	ภาพรวม	4.41	0.25	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุด ได้แก่ การมีใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ (จิตตะ) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การมีใจรักในสิ่งที่ทำ (ฉันทะ) อยู่ในระดับมาก การบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก ความมุ่งมั่นทุ่มเท (วิริยะ) อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับต่ำสุด คือ การทบทวนในสิ่งที่ทำอย่างมีวิจารณ์ญาณ (วิมังสา) อยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดของแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านการมีใจรักในสิ่งที่ทำ (ฉันทะ) พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชาวไท-ยวน ส่งเสริมชุมชนให้รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชาวไท-ยวน ยินดีให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นทุกเมื่อ อยู่ในระดับมาก 2) ด้านความมุ่งมั่นทุ่มเท (วิริยะ) พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชาวไท-ยวน มีความมุ่งมั่นในการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชาวไท-ยวน เสียสละเวลาส่วนตัว

เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อยู่ในระดับมาก 3) ด้านการมีใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ (จิตตะ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชาวไท-ยวน เป็นคนตรงต่อเวลาและรักษาเวลาในการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชาวไท-ยวน มีใจจดจ่อต่อการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด 4) ด้านการทบทวนในสิ่งที่ทำอย่างมีวิจารณ์ญาณ (วิมังสา) อยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชาวไท-ยวน มีการหารือร่วมกันเพื่อระดมความคิดใหม่ๆ อยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชาวไท-ยวน มีการทบทวนกระบวนการทำงานของตนเองอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก 5) ด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชาวไท-ยวน แสดงออกในเชิงบวกได้ แม้อยู่ในสถานการณ์ที่กดดัน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชาวไท-ยวน ทุ่มทกายและใจในการทำงานเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

3.1 ปัญหา อุปสรรค ในการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ทั้ง 5 ด้าน มีดังนี้

1. การมีใจรักในสิ่งที่ทำ (ฉันทะ) พบว่า 1) ชาดมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นในการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอ 2) ภาครัฐไม่มีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอ 3) ภาครัฐไม่มีการสอบถามความต้องการความพึงพอใจของชาวไท-ยวนในการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอ 4) ภาครัฐไม่ให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอ 5) ไม่มีการหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการทอผ้าแบบใหม่

2. ความมุ่งมั่นทุ่มเท (วิริยะ) พบว่า 1) ภาครัฐขาดการส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอให้ชาวไทย-ยวนมีจิตสำนึกในการทำงาน 2) ภาครัฐขาดได้จัดสถานที่เอื้อต่อการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอด้วยความพยายามอย่างเต็มที่ 3) ภาครัฐไม่มีส่งเสริมให้ชาวไทย-ยวนมีปรับตัวเกี่ยวกับสถานการณ์โลกในการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอ 4) ภาครัฐไม่ส่งเสริมให้ชาวไทย-ยวนได้เข้าร่วมการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอ 5) ไม่มีการจัดแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทออย่างเต็มที่

3. การมีใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ (จิตตะ) พบว่า 1) ขาดการส่งเสริมการทอผ้าให้ชาวไทย-ยวน สามารถปรับตัวตามสภาพแวดล้อมของชุมชน 2) ภาครัฐไม่ได้จัดสถานที่เอื้อต่อการส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน 3) ขาดการส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน เพื่อพัฒนาการทำงานให้มีความสะดวกสบายมากขึ้นกว่าเดิม 4) ภาครัฐไม่มีการส่งเสริมให้ชาวไทย-ยวนได้พัฒนาฝีมือในการทำงานเกี่ยวกับผ้าเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ 5) ไม่มีการส่งเสริมส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอให้ชาวไทย-ยวน

4. การทบทวนในสิ่งที่ทำอย่างมีวิจารณญาณ (วิมังสา) พบว่า 1) ขาดการตั้งกลุ่มหรือเครือข่ายการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน 2) ขาดความเข้าใจการทำงานกันเป็นทีม 3) ขาดคิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุงงานใหม่ๆ ในการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน 4) ขาดความคิด วิเคราะห์ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมทอผ้าของตน 5) ภาครัฐขาดการพัฒนาการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน เพื่อสร้างมูลค่าให้กับธุรกิจการทอผ้าสู่สากล

3.2 ข้อเสนอแนะในการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

1. การมีใจรักในสิ่งที่ทำ (ฉันทะ) ควรมีการปฏิบัติงานด้วยความสนใจและมุ่งมั่นหวังผลสำเร็จของงานเหนือสิ่งอื่นใด และ มีความสุข สนุก และจริงจังกับงานที่ปฏิบัติอยู่เสมอแม้งานจะมีปัญหาอย่างมาก ทั้งสมัครใจที่จะปฏิบัติงานอย่างสุดความสามารถแม้งานนั้นจะเหนือความสามารถ ควรมีการปลูกจิตสำนึกความรักในงาน เห็นคุณค่าและประโยชน์จากการทำงาน รวมทั้งมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถของบุคลากร

2. ความมุ่งมั่นทุ่มเท (วิริยะ) ควรต้องปฏิบัติงานได้สม่ำเสมอจนกว่างานจะสำเร็จโดยไม่คำนึงถึงความเหนื่อยยาก และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ต่อเนื่องยาวนานไม่เบื่อหน่าย ทั้งต้องทุ่มเทเวลาและความสามารถในการปฏิบัติงานแม้เป็นงานที่ไม่ถนัด ควรมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน มีจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน อย่างมองปัญหาเป็นอุปสรรคถือการทำงานเป็นเรื่องท้าทาย

3. การมีใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ (จิตตะ) ควรตั้งจิตใจแน่วแน่มั่นคงต่องานหรือภารกิจ ไม่คิดเรื่องอื่นจนกว่างานจะสำเร็จ รับผิดชอบในงานอย่างเต็มที่แม้งานจะมีอุปสรรค และใส่ใจใฝ่รู้ในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานอยู่เป็นนิตย์ ทั้งในและนอกเวลางาน ควรมีการเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ เต็มที่กับงาน มีจิตสำนึกในหน้าที่ที่รับผิดชอบ

4. การทบทวนในสิ่งที่ทำอย่างมีวิจารณญาณ (วิมังสา) ควรค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ/ทดสอบคุณภาพและประสิทธิภาพของผลงานที่ได้รับ และไตร่ตรองและตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา ควรมีสมาธิกับการทำงาน มีความรอบคอบ มีความรู้ในงานที่ทำ หมั่นเรียนรู้ในงานตลอดเวลา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน รู้จักทำงานเป็นทีม

5. การบริหารจัดการ ควรทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลดังนี้

1. ระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าวิถีชีวิตของกลุ่มชนไท-ยวน เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและกระแสโลกาภิวัตน์ เนื่องจากความความสะดวกสบาย ของวัฒนธรรมแบบใหม่ที่เข้ามาแทนที่และได้มีการปรับตัวในการนำหลักพุทธธรรมและหลักการบริหารจัดการมาใช้กับหัตถกรรมผ้าทอได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสุทิน กิตติสัทโท (สายพิมพ์พงษ์) (2551) ที่ผลการวิจัยพบว่า ธรรมะที่เรียกว่า อิทธิบาท 4 เป็นธรรมะที่แสดงให้เห็นถึงหลักการทำงานให้บรรลุความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้และสามารถนำไปใช้ในการประกอบกิจการและอาชีพได้ทุกประเภทส่วน ผลจากการศึกษาในพื้นที่ตำบลด่านเกวียนของกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพทำหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพบว่า กลุ่มตัวอย่างชาวด่านเกวียนได้ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการทำงานครบทุก 4 องค์ประกอบ คือ มีความพึงพอใจมีความรักในอาชีพการงาน (ฉันทะ) มีความขยันหมั่นเพียรมุ่งมั่น (วิริยะ) มีการเอาใจใส่ดูแล (จิตตะ) และมีการพิจารณาหาช่องทางในการปรับปรุงงานให้เหมาะสม (วิมังสา) ซึ่งผลจากการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ทำให้ชาวด่านเกวียนได้ทำงานในอาชีพที่ตนเองรักอย่างต่อเนื่อง และนำมาซึ่งความสำเร็จในกิจการงานอาชีพ และกลุ่มคนที่เลิกหรือหยุดกิจการนั้นมักบกกพร่องในการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ข้อใดข้อหนึ่ง โดยเฉพาะข้อที่ 1-2 และเมื่อวิเคราะห์ถึงกลุ่มที่มีพื้นฐานอาชีพ (ความรู้ต่างกัน) ก็พบว่าทั้ง 3 กลุ่มสามารถประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดีทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว สอดคล้องกับงานวิจัยของวิญญาภา เมธีวรฉัตร (2553) ที่ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักอิทธิบาท 4 ได้แก่ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และแนวทางการประยุกต์ใช้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนศรีรังสรรค์วิทยา จังหวัดนครสวรรค์ บุคลากรต้องยึดหลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะส่งผลให้เป็นผู้ที่มีความรักความพอใจในงานปฏิบัติงานด้วยความพากเพียรบากบั่นด้วยความเอาใจใส่ในงานและมีการตรวจสอบความสำเร็จในงานอยู่เสมอ

ผลการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุด ได้แก่ การมีใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ (จิตตะ) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การมีใจรักในสิ่งที่ทำ (ฉันทะ) อยู่ในระดับมาก การบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก ความมุ่งมั่นทุ่มเท (วิริยะ) อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอันดับต่ำสุด คือ การทบทวนในสิ่งที่ทำอย่างมีวิจารณ์ญาณ (วิมังสา) อยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดของแต่ละด้านดังนี้

1.1 ระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านการมีใจรักในสิ่งที่ทำ (ฉันทะ) อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ชาวไท-ยวน เป็นผู้ที่มีใจรักในสิ่งที่ทำอย่างดี สามารถบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอได้อย่างดี เป็นหนึ่งในชาติพันธุ์ที่ยังคงความเป็นอัตลักษณ์และความเป็นชาติพันธุ์อย่างเด่นชัดสามารถปรับตัวเข้ากับความจริงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดสายชล จิตตกาโร (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ พบว่า ควรสร้างความสัมพันธ์ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

พยายามศึกษางานของตนเอง มีความอดทนต่อความยากลำบากและพยายามเพิ่มพูนความรู้ของตนอยู่เสมอ มอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถและความถนัดของบุคลากรแต่ละคน ต้องไม่ยึดติดกับบุคคล หรือ งานนั้น แต่ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กร

1.2 ระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านความมุ่งมั่นทุ่มเท (วิริยะ) อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ชาวไท-ยวน เป็นผู้มีความมุ่งมั่นทุ่มเทอย่างดี สามารถบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอได้อย่างดี เป็นหนึ่งในชาติพันธุ์ที่ยังคงความเป็นอัตลักษณ์และความเป็นชาติพันธุ์อย่างเด่นชัด สามารถปรับตัวเข้ากับความจริงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดสายชล จิตตกาโร (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านวิริยะ พบว่า เพียรพยายามให้มากเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพดีให้ความสำคัญกับงานที่ได้รับมอบหมายทำให้ด้วยความเต็มใจ มีความอดทน ขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ไม่ละเลยในหน้าที่ แม้จะไม่ใช่ว่าในเวลาทำงาน พยายามรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่นก่อนตัดสินใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดสายชล จิตตกาโร (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านจิตตะ พบว่า มีความเข้าใจถึงความต้องการใฝ่ในและให้ความสำคัญกับงานทุกชิ้นที่เข้ามาหา เอาใจใส่ในการทำงานทั้งตนเอง และในทีมงาน รู้คิด และวิเคราะห์ถึงงานที่ทำทุกอย่างว่าให้ผลคุ้มค่าเพียงไร

1.3 ระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านการมีใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ (จิตตะ) อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ชาวไท-ยวน เป็นผู้ที่มีใจที่จดจ่อและรับผิดชอบอย่างดีย่อมสามารถบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอได้อย่างดี เป็นหนึ่งในชาติพันธุ์ที่ยังคงความเป็นอัตลักษณ์และความเป็นชาติพันธุ์อย่างเด่นชัด สามารถปรับตัวเข้ากับความจริงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดสายชล จิตตกาโร (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านจิตตะ พบว่า มีความเข้าใจถึงความต้องการใฝ่ในและให้ความสำคัญกับงานทุกชิ้นที่เข้ามาหา เอาใจใส่ในการทำงานทั้งตนเอง และในทีมงาน รู้คิด และวิเคราะห์ถึงงานที่ทำทุกอย่างว่าให้ผลคุ้มค่าเพียงไร

1.4 ระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านการทบทวนในสิ่งที่ทำอย่างมีวิจารณ์ญาณ (วิมังสา) อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ชาวไท-ยวน เป็นผู้มีการทบทวนในสิ่งที่ทำอย่างมีวิจารณ์ญาณอย่างดี สามารถบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอได้อย่างดี เป็นหนึ่งในชาติพันธุ์ที่ยังคงความเป็นอัตลักษณ์และความเป็นชาติพันธุ์อย่างเด่นชัด สามารถปรับตัวเข้ากับความจริงที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดสายชล จิตตกาโร (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านวิมังสา พบว่า พัฒนาวิธีการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของงานบริการ หาเหตุผลและจุดที่ผิดพลาดและแก้ไขด้วยปัญญาและส่งเสริมให้ทุกคนปฏิบัติตาม กล้าเสนอแนะเมื่อพบช่องทางที่ดีกว่าจากเหตุที่ปรากฏและได้ตรง

1.5 ระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า

ชาวไทย-ยวน เป็นผู้มีการบริหารจัดการอย่างดี สามารถบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอได้ เป็นหนึ่งในชาติพันธุ์ที่ยังคงความเป็นอัตลักษณ์และความเป็นชาติพันธุ์อย่างเด่นชัด สามารถปรับตัวเข้ากับความจริงที่มีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของชาติรี แนวจำปา (2553) ที่ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ได้แก่ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสาในการปฏิบัติหน้าที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของรสา สุนทรายุทธ (2562) ที่ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาต่อยอดในอนาคต สามารถทำได้โดยการนำเอากระบวนการทำงานจากโครงการวิจัยนี้มาพัฒนาสร้างสรรค์ต่อเนื่องในด้านต่างๆ ทั้งด้านเครื่องมือ เทคนิควิธีการผลิต รวมไปถึงการกระจายสินค้าในรูปแบบต่างๆ จัดให้เกิดกิจกรรมความร่วมมือกับกลุ่มนักร้องแบบ ศิลปิน และนักเรียนนักศึกษา ด้านการออกแบบและผู้เชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ต่อกันส่งผลให้เกิดการพัฒนาชุมชนหัตถกรรมท้องถิ่นที่ยั่งยืนต่อไป

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานการวิจัย 5 ข้อ พบผลการวิจัยว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย เนื่องจากเงื่อนไขเกี่ยวกับเพศชายและเพศหญิงของประชาชนชาวไทย-ยวนนั้นส่งผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี เพราะประชาชนชาวไทย-ยวนที่เป็นเพศชายและเพศหญิงอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันเป็นเรื่องตามปกติสามัญอยู่แล้ว ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวนี้สอดคล้องผลการวิจัยของพระเอกพันธ์ อีรภทโท (2554) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย เนื่องจากจำนวนอายุของประชาชนชาวไทย-ยวนส่วนใหญ่มีความไม่แตกต่างกันมากนัก เพราะมีความคล้ายคลึงกันหลายบริบท เช่น พื้นที่ของชุมชน ประสพการณ์ การทำงาน การดำเนินชีวิตประจำวันจึงทำให้ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวนี้สอดคล้องผลการวิจัยของพระเอกพันธ์ อีรภทโท (2554) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันมีการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาท 4 ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัย

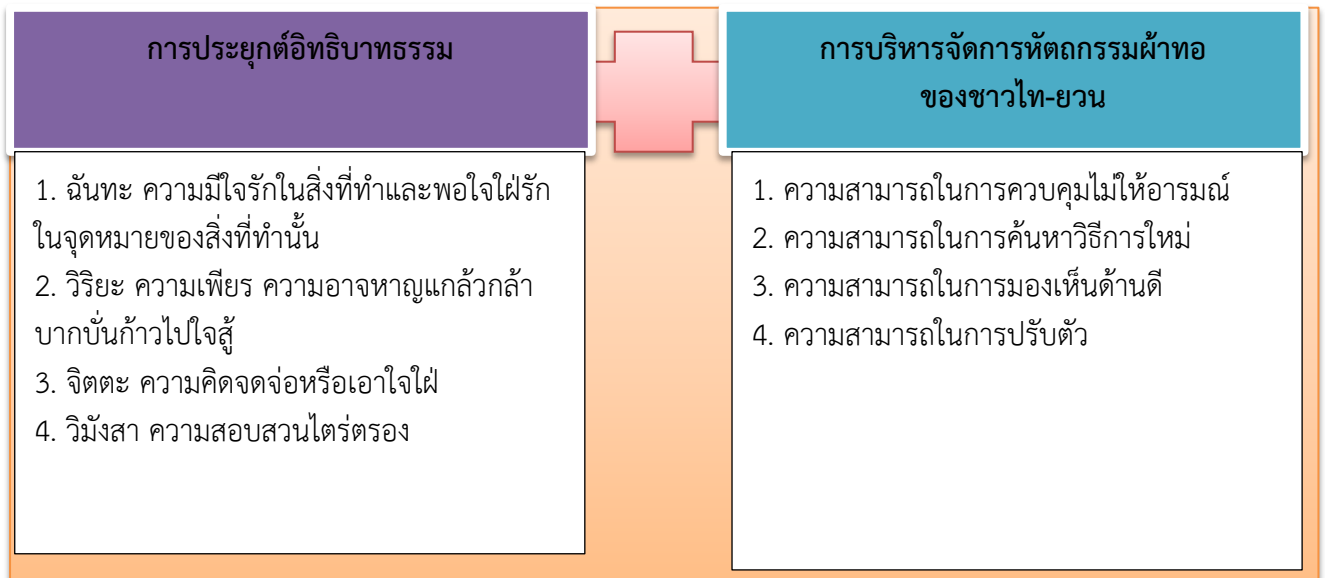
ส่วนบุคคล ด้านการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย เนื่องจากการศึกษาของประชาชนชาวไท-ยวนส่วนใหญ่มีการศึกษาที่ไม่แตกต่างกันมากนักอยู่แล้ว เพราะอาจเกี่ยวข้องกับบริบทพื้นฐานที่ไม่แตกต่างกันมากนักจึงทำให้เกิดความเห็นที่ไม่แตกต่างกันได้ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวนี้สอดคล้องผลการวิจัยของชาติรี แนวจำปา (2553) ที่ผลการวิจัยพบว่า สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ระดับการศึกษา และตำแหน่ง ส่งผลให้เกิดความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องผลการวิจัยของวิชญาภา เมธีวรฉัตร (2553) ที่ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนศรีวังศรีวิทยา จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง พบว่า บุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนศรีวังศรีวิทยา จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักอิทธิบาท 4: กรณีศึกษาโรงเรียนศรีวังศรีวิทยา จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย เนื่องจากอาชีพของประชาชนชาวไท-ยวนแต่ละไม่มีความแตกต่างกันมากนัก เพราะส่วนใหญ่มีอาชีพทอผ้าเช่นเดียวกันจึงอาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดพบผลการวิจัยเช่นนี้ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวนี้ สอดคล้องผลการวิจัยของวิชญาภา เมธีวรฉัตร (2553) ที่ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนศรีวังศรีวิทยา จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง พบว่า บุคลากรในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักอิทธิบาท 4 ของโรงเรียนศรีวังศรีวิทยา จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักอิทธิบาท 4: กรณีศึกษาโรงเรียนศรีวังศรีวิทยา จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย เนื่องจากรายได้ของประชาชนชาวไท-ยวนแต่ละคนแต่ละคนนั้นมีคุณค่าต่อจิตใจที่มากและน้อยย่อมแตกต่างกันเป็นปกติ ซึ่งส่งผลต่อความตระหนักในคุณค่าของการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันที่สำคัญเหมือนกัน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวนี้สอดคล้องผลการวิจัยของพระเอกพันธ์ อีรภทโท (2554) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาท 4 แตกต่างกัน

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยคือการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัย คือ การประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี สรุปได้ดังนี้

1. การประยุกต์อิทธิบาทธรรมเป็นการนำหลักพุทธธรรม คือ หลักอิทธิบาทธรรม อันเป็นหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา เพื่อนำไปประยุกต์การใช้ชีวิตและการทำงานให้ประสบความสำเร็จของชาวไทย-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี มี 4 ประการ ประกอบด้วย 1) ฉันทะ ความมีใจรักในสิ่งที่ทำและพอใจใฝ่รักในจุดหมายของสิ่งที่ทำนั้น อยากทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ อยากให้งานนั้นบรรลุถึงจุดหมาย 2) วิริยะ ความเพียร ความอาจหาญแก้อากัฏฐ์บากบั่นก้าวไปใ้สู้ ไม่ย่อท้อ ไม่หวั่น กลัวต่ออุปสรรคและความยากลำบาก 3) จิตตะ ความคิดจดจ่อหรือเอาใจใส่ คือ ความมีจิตผูกพันจดจ่อเฝ้าเรื่องนั้น ใจอยู่ กับงานนั้นไม่ปล่อยไม่ห่างไปที่อื่น 4) วิมังสา ความสอบสวนไตร่ตรอง การใช้สติปัญญาพิจารณาหมั่นใคร่ครวญ ตรวจสอบเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อน บกพร่อง หรือข้อข้องใจเป็นต้นในกิจที่ทำ

2. การบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน เป็นการนำหลักการบริหาร 4 ประการมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง ความสามารถในการควบคุมไม่ให้อารมณ์เชิงลบหรือการตอบสนองแบบทันท้วงที่แสดงออกมาและยังสามารถรักษาประสิทธิภาพในการตอบสนองภายใต้สถานการณ์ที่เคร่งเครียดหรือกดดัน 2) การบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสามารถในการค้นหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือปรับปรุงวิธีการปฏิบัติเพื่อความเป็นเลิศ รวมไปถึงการตั้งเป้าหมายที่ท้าทายภายใต้การคำนวณความเสี่ยงที่ยอมรับได้ 3) การบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไทย-ยวน ด้านมุมมองเชิงบวก ความสามารถในการมองเห็นด้านดีหรือสิ่งดีๆ ในบุคคลหรือสถานการณ์ต่างๆ ที่เผชิญ รวมไปถึงความมุ่งมั่นใน

การบรรลุเป้าหมายท่ามกลางอุปสรรคหรือปัญหา 4) การบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ด้านความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการปรับเปลี่ยนวิธีการหรือแนวคิด และยืดหยุ่นในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านการมีใจรักในสิ่งที่ทำ (ฉันทะ) พบว่า อันดับสุดท้าย คือ ชาวไท-ยวน ยินดีให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นทุกเมื่อ เหตุนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพัฒนาชาวไท-ยวน เกี่ยวกับการบริการให้คำปรึกษามากยิ่งขึ้น

1.2 ระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านความมุ่งมั่นทุ่มเท (วิริยะ) พบว่า อันดับสุดท้าย คือ ชาวไท-ยวน เสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เหตุนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาให้ชาวไท-ยวน ให้รู้จักการเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

1.3 ระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านการมีใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ (จิตตะ) พบว่า อันดับสุดท้าย คือ ชาวไท-ยวน มีใจจดจ่อต่อการทำงาน เหตุนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรอบรมสมาธิให้แก่ชาวไท-ยวน เพื่อส่งเสริมให้มีสมาธิในการทำงานมากขึ้น

1.4 ระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านการทบทวนในสิ่งที่ทำอย่างมีวิจารณ์ญาณ (วิมังสา) พบว่า อันดับสุดท้าย คือ ชาวไท-ยวน มีการทบทวนกระบวนการทำงานของตนเองอยู่เสมอเหตุนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมเพิ่มการคิดวิเคราะห์ให้แก่ชาวไท-ยวนเพื่อเพิ่มการคิดวิเคราะห์ในการทำงานมากขึ้น

1.5 ระดับการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารจัดการ พบว่า อันดับสุดท้าย คือ ชาวไท-ยวน ทุ่มเทกายและใจในการทำงานเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่มีคุณภาพ เหตุนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาชาวไท-ยวน เกี่ยวกับการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและแนวการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการประยุกต์อิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการหัตถกรรมผ้าทอของชาวไท-ยวน ตำบลดอนแร่ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

เอกสารอ้างอิง

- ชาติรี แนวจำปา. (2553). การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ทศพร ประเสริฐสุข. (2543). ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษา. วารสารการแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา. 2(1). 8-19.
- นิเทศ ตินณะกุล. (2549). การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พระปลัดสายชล จิตตกาโร. (2556). การบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอ
กำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ตามหลักอิทธิบาท 4. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2553). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 18.
นนทบุรี: โรงพิมพ์เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.
- พระสุนันท์ กิตติสัทโท (สายพิมพ์พงษ์). (2551). การประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ในการทำงานศึกษานิเทศก์ผู้ทำ
เครื่องปั้นดินเผาถ่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระเอกพันธ์ อีรภทโท. (2554). การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรสำนักงาน เขตบางพลัด
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.
- ไพบูลย์ ตั้งใจ. (2553). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ตามหลักอิทธิบาท 4 กรณีศึกษา บริษัท
แอมพาสอินตัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รสา สุนทรายุทธ. (2562). การออกแบบผลิตภัณฑ์และการบริการสำหรับชุมชนหัตถกรรมท้องถิ่นผ้าจาก ไทย
วน จังหวัดราชบุรี เพื่อขยายกลุ่มงานผลิตภัณฑ์ออกแบบตกแต่งภายในด้วยนวัตกรรมขึ้นรูปผ้า
ด้วยแม่พิมพ์และสิ่งทอสีเขียว. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิชญาภา เมธีวรฉัตร. (2553). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักอิทธิบาท 4: กรณีศึกษาโรงเรียนศิรีวงศ์
วิทยา จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี. (2550). คนราชบุรี. ราชบุรี: สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี.
- อุดม สมพร. (2540). ผ้าจากไทยวน-ราชบุรี. ราชบุรี: โรงพิมพ์การพิมพ์.